

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

21. februar 2018

Rådsmøde (konkurrenceevne) den 12. marts 2018

Indhold

E-databeskyttelse: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning vedrørende respekt for privatlivets fred og beskyttelse af persondata ved elektronisk kommunikation	2
Rådskonklusioner om en europæisk industripolitik.....	20
25-året for det indre marked: Vejen frem	25
Konkurrenceevnetjek: Reguleringen af det indre marked for tjenesteydelsers indflydelse på industrien.....	28

E-databeskyttelse: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning vedrørende respekt for privatlivets fred og beskyttelse af persondata ved elektronisk kommunikation

KOM (2017) 10

*Notatet er en opdatering af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 24. maj 2017. Ændringerne er fremhævet med **fed/kursiv**.*

1. Resumé

Kommissionen har den 10. januar 2017 fremsat forslag til revision af e-databeskyttelsesdirektivet (2002/58/EF). Formålet med forslaget er at opdatere reglerne i forhold til den teknologiske og markeds-mæssige udvikling samt tilpasse regelsættet til de generelle regler i databeskyttelsesforordningen, som finder anvendelse fra maj 2018.

*De væsentligste ændringer vedrører udvidelsen af reglerne til at gælde udbydere af såkaldte Over-The-Top-tjenester (OTT-tjenester) og reglerne om **behandling af elektronisk kommunikationsdata**, hvor der bl.a. åbnes for flere muligheder for brug af data. Beskyttelsen af brugerens terminaludstyr ("cookie-reglen") videreføres, men lempes fsva. dataindsamling til statistik, og åbner op for muligheden for samtykke via software-indstillinger. Den særlige **pligt for teleselskaber til at underrette om** brud på datasikkerheden ophæves. Det foreslås, at tilsynet med forordningen skal varetages af samme myndighed, som er ansvarlig for at føre tilsyn med den generelle databeskyttelsesforordning.*

Forslaget vurderes at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget kan have erhvervsøkonomiske konsekvenser for danske virksomheder, både i form af lettelser og byrder.

*Regeringen støtter overordnet **formålet** med en revision af det gældende regelsæt i e-databeskyttelsesdirektivet, men lægger vægt på, at reglerne ikke overlapper med eksisterende lovgivning, f.eks. den generelle databeskyttelsesforordning. Regeringen finder det vigtigt at sikre en balanceret tilgang på dette område, der både tilgodeser privatlivsbeskyttelse og den digitale tillid uden samtidig at begrænse mulighederne for innovation og udnyttelse af nye teknologier, **der kan skabe** fortsat digital vækst.*

*Regeringen støtter ligeledes Kommissionens forslag vedrørende **uanset kommunikation**, men lægger dog vægt på, at muligheden for nationale ordninger på området opretholdes. Regeringen lægger desuden vægt på, at abonnenter fortsat kan indgå i offentligt tilgængelige*

abonnentfortegnelser på en måde, hvor forbrugerne let og omkostningseffektivt kan tage stilling til, hvorvidt deres data skal indgå.

Forslaget til revision af de gældende regelsæt har fået en overvejende positiv modtagelse i Rådet. Flere medlemsstater har dog udtrykt bekymring for forslaget forhold til og mulige overlap med reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning.

2. Baggrund

Den 10. januar 2017 fremsatte Kommissionen forslag til ny forordning vedrørende respekt for privatlivets fred og beskyttelse af persondata ved elektronisk kommunikation¹. Forslaget fremsættes som opfølgning på Kommissionens meddelelse ”En strategi for et digitalt indre marked i EU”² fra maj 2015, som udstikker Kommissionens strategi for at styrke det digitale indre marked. Et centralt element i strategien er tiltag, der skal styrke tillid og sikkerhed i digitale tjenester og håndteringen af persondata. I den forbindelse annoncerede Kommissionen en revision af det europæiske regelsæt for e-databeskyttelse som opfølgning på vedtagelsen af den generelle databeskyttelsesforordning³ (GDPR) i foråret 2016.

Kommissionens forslag er et oplæg til revision af det eksisterende regelsæt i e-databeskyttelsesdirektivet⁴, som senest blev opdateret i 2009⁵. Direktivet indeholder særregler for elektronisk kommunikation i forhold til de generelle databeskyttelsesregler⁶, som erstattes af den nye generelle databeskyttelsesforordning, når denne finder anvendelse fra maj 2018.

Forud for fremsættelsen af forslaget har Kommissionen i foråret 2016 bl.a. afholdt en bred offentlig høring vedrørende det eksisterende regelsæt og været i dialog med relevante interessenter. Regeringen afgav høringsvar til Kommissionen i juli 2016. Kommissionen har endvidere inden for rammerne af den europæiske strategi for ”Bedre Regulering” udført en såkaldt REFIT-evaluering af det gældende direktiv med henblik på at vurdere reglerens fortsatte relevans. Det er på baggrund heraf Kommissionens samlede konklusion, at reglerne i det gældende direktiv fortsat er relevante, og at der stadig er behov for særregler om privatlivs- og persondatabeskyttelse ved elektronisk kommunikation.

¹ KOM (2017) 10

² KOM (2015) 192

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

⁴ Direktiv 2002/58/EF

⁵ Direktiv 2009/136/EU

⁶ Direktiv 95/46/EF

Forslaget er fremsat med hjemmel i både artikel 16 *om retten til beskyttelse af personoplysninger* og artikel 114 *om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedr. det indre markeds funktion* i Traktaten om den Europæiske Unions funktion (*TEUF*)⁷ og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Ifølge forslaget skal det nye regelsæt finde anvendelse fra den 25. maj 2018 – det vil sige samtidig med den generelle databeskyttelsesforordning.

3. Formål og indhold

Med forslaget lægger Kommissionen op til en revision af de gældende regler i e-databeskyttelsesdirektivet, *hvor de grundlæggende elementer videreføres. Med revisionen ønsker Kommissionen* at opnå et højt niveau af privatlivsbeskyttelse for brugere af elektronisk kommunikationstjenester og lige vilkår for alle markedsaktører. Dette søges bl.a. opnået ved at:

- opdatere reglerne i forhold til den teknologiske og markedsmæssige udvikling;
- tilpasse regelsættet til de generelle regler i databeskyttelsesforordningen; og
- yderligere harmonisere reglerne på tværs af medlemsstaterne.

Den yderligere harmonisering søges særligt opnået ved at erstatte det gældende e-databeskyttelsesdirektiv med en forordning, der vil gælde umiddelbart i alle medlemsstater, og som derved vil medvirke til ens vilkår for både forbrugere og for virksomheder.

I det følgende gennemgås de centrale elementer i Kommissionens forslag.

Tilpasning af reglerne til nye virksomheder på markedet

For at opdatere reglerne i lyset af den teknologiske og markedsmæssige udvikling lægger Kommissionen bl.a. op til at lade forordningen omfatte nye virksomheder på markedet for elektroniske kommunikationstjenester, der ellers hidtil har været præget af de traditionelle teleselskaber. Nye digitale internetbaserede kommunikationstjenester, de såkaldte Over-The-Top-tjenester (OTT-tjenester), som f.eks. WhatsApp, Facebook Messenger, Skype, Gmail og iMessage, vil *blive omfattet af reglerne i det omfang, der sker behandling af elektronisk kommunikationsdata*. En tilsvarende udvidelse af anvendelsesområdet er foreslået i Kommissionens forslag til det europæiske kodeks for elektronisk

⁷ 2012/C 326/01(TEUF)

kommunikation⁸, der indeholder en revision af EU-regelsættet på teleområdet. Forslaget i nærværende forordning betyder, at sådanne kommunikationstjenester fremover vil være underlagt samme krav til fortrolighed og behandling af data samt pligt til at sikre en række rettigheder for brugerne af de elektroniske kommunikationstjenester.

Forenkling af reglerne om virksomhedernes indberetningspligt

Med Kommissionens forslag ophæves de gældende regler i e-databeskyttelsesdirektivet om, at brud på persondatasikkerheden, der sker som led i et udbud af en offentlig elektronisk kommunikationstjeneste, skal indberettes til tilsynsmyndigheden under iagttagelse af særlige formkrav. Fremover vil sådanne brud **på persondatasikkerheden skulle indberettes efter reglerne i den generelle** databeskyttelsesforordning.

Tilsynsmyndighed

En nyskabelse i forslaget omhandler tilsynsstrukturen, der søges ensrettet på tværs af medlemsstaterne. Kommissionen lægger med forslaget op til, at det skal være den (eller de) samme uafhængige nationale tilsynsmyndighed(er), der er ansvarlig for at føre tilsyn med den generelle databeskyttelsesforordning, som også skal være ansvarlig for at føre tilsyn med nærværende forordning.

I Danmark vil det derfor være Datatilsynet, som efter forslaget vil skulle føre tilsyn med reglerne i den kommende forordning.

Forslaget ændrer således reglerne i det gældende direktiv, hvorefter det er overladt til den enkelte medlemsstat at træffe beslutning om, hvilken eller hvilke myndigheder, der skal varetage tilsynet med regelsættet. For Danmarks vedkommende varetages tilsynet i dag af Erhvervsstyrelsen, der er uafhængig myndighed på teleområdet, bortset fra reglerne om abonnentfortegnelser og uanmodet kommunikation (spam), hvor tilsynet varetages af hhv. Energistyrelsen og Forbrugerombudsmanden.

I forslaget henvises endvidere til, at Det Europæiske Databeskyttelsesråd, der etableres på baggrund af den generelle databeskyttelsesforordning, også tildeles kompetencen til at sikre en ensartet anvendelse af den nye forordning.

Sikre fortroligheden ved elektronisk kommunikation

Kommissionens forslag har samme formål og sigte som det eksisterende regelsæt, nemlig at beskytte brugerens privatliv og personlige

⁸ KOM (2016) 590

data ved elektronisk kommunikation samt at sikre den frie udveksling af elektronisk kommunikationsdata og -tjenesteydelser i EU. Kommissionen fastholder et stærkt fokus på at sikre fortroligheden ved elektronisk kommunikation, herunder udstrækningen af privatlivsbeskyttelsen til brugerens terminaludstyr (f.eks. computer, tablet, mobiltelefon), der giver adgang til data om brugerens færden i den digitale verden.

Kommissionen viderefører principperne i e-databeskyttelsesdirektivet om fortrolighed i forbindelse med elektronisk kommunikation, der omfatter et overordnet forbud mod enhver behandling af kommunikationsdata, ved f.eks. aflytning, aflæsning, lagring, overvågning eller scanning af samtaler, e-mails og tekstbeskeder m.m., af andre end slutbrugerne.

Regler for databehandling i forbindelse med elektronisk kommunikation

Forslaget indeholder i tråd med det gældende direktiv dog en række specifikke regler om, hvornår behandling af elektronisk kommunikationsdata alligevel er tilladt, herunder regler om behandling på grundlag af samtykke fra brugeren.

Elektronisk kommunikationsdata omfatter ifølge forslaget både indholdsdata (f.eks. tekstbeskeder, talebeskeder, video, billeder, lyd m.m.) samt metadata (f.eks. information om tidspunkt, varighed, adressater og lokaliseringen af et opkald samt informationer om opkobling til internettet og besøg på hjemmesider).

Ifølge Kommissionens forslag er behandling af elektronisk kommunikationsdata, dvs. både indholds- og metadata, umiddelbart tilladt som led i selve transmissionen af den elektroniske kommunikation (opkoblingen og fastholdelsen til tele- eller internettet), som led i sikkerhedsforanstaltninger (f.eks. sikkerhedsbrud eller for at undgå svig og misbrug), eller fejlretning (f.eks. i netværket). Behandling af elektronisk metadata er endvidere tilladt, hvis det er nødvendigt for opfyldelsen af kvalitetskrav eller til brug for fakturering.

Behandling af elektronisk kommunikationsdata er herudover alene tilladt, hvis brugeren af den elektroniske kommunikationstjeneste har givet sit samtykke til, at data behandles til nærmere bestemte formål, og formålet ikke kan opnås ved brug af anonymiserede data. Brugere skal hvert halve år af udbydere påmindes om muligheden for at trække samtykket tilbage.

Kommissionens forslag vil indebære, at traditionelle teleselskaber får øgede muligheder for at behandle metadata, herunder lokationsdata, til brug for levering af forskellige ydelser til deres kunder.

Al elektronisk kommunikationsdata vil som i dag skulle anonymiseres eller slettes, når de ikke længere er nødvendige for leveringen af den elektroniske kommunikationstjeneste, medmindre opbevaring er nødvendig af faktureringsmæssige eller sikkerhedsmæssige årsager o.lign., eller der er givet samtykke.

Beskyttelse af brugerens terminaludstyr

Kommissionens forslag omfatter også beskyttelse af oplysninger lagret i slutbrugerens terminaludstyr (dvs. computer, tablet, mobiltelefon m.m.), og dermed viderefører Kommissionen den såkaldte "cookie-regel" fra det gældende direktiv i en ændret udgave. Reglen er fortsat møntet på alle, der interagerer med brugeres terminaludstyr via offentligt tilgængelige netværk (f.eks. brugere på internettet), og er ikke begrænset til udbydere af elektroniske kommunikationstjenester.

Adgang til og brug af data fra en brugers terminaludstyr vil fortsat som udgangspunkt være betinget af brugerens samtykke. Hertil gælder dog i tråd med det gældende direktiv undtagelser for behandling af terminaldata, hvor behandlingen ikke vurderes at udgøre en risiko for privatlivsbeskyttelsen, idet behandlingen alene sker for at sikre brugerens forbindelse, eller som er nødvendig for leveringen af en tjeneste, som brugeren udtrykkeligt har bedt om. Kommissionen tilføjer endnu en undtagelse, hvor cookies og andre metoder til brug for statistik for udbyderen af en informationssamfundstjeneste (f.eks. en hjemmesideejer) vil kunne anvendes uden brugerens samtykke.

I relation til samtykke ved indsamling af data fra brugerens terminaludstyr åbner Kommissionen for, at samtykke kan indhentes ved brug af privatlivsindstillinger i forbindelse med installering af software, der muliggør elektronisk kommunikation (som f.eks. en internet-browser), i det omfang dette er teknisk muligt. Der er tale om en nyskabelse i forhold til det gældende direktiv, der dog nævner muligheden i betragtningerne. For at understøtte dette, foreslår Kommissionen, at producenterne af software til elektroniske kommunikationstjenester forpligtes til at tilbyde løsninger, der blokerer for adgang til brugerens terminaludstyr samt sikrer, at brugeren tager stilling til sine privatlivs-indstillinger ved installeringen af softwaren.

En bredere beskyttelse af brugeren online

Ud over reglerne om cookies o.lign. teknologier foreslår Kommissionen regler for indsamling af data, der udsendes fra brugerens terminaludstyr, når udstyret forbindes til internettet eller andre elektroniske enheder. Det kan være data, der udsendes i forbindelse med telefoners kontakt til Wi-Fi-net. Sådanne data kan indsamles uden samtykke fra brugeren, enten

når det er nødvendigt for at sikre opkoblingen til nettet, eller, hvis der er tale om persondata, når der er givet fyldestgørende information herom efter de generelle databeskyttelsesregler, herunder information om muligheder for at begrænse indsamlingen af data. Denne bestemmelse er bl.a. relevant for løsninger, der bruges til trafiktælling eller andre smart city-løsninger.

Øvrige bestemmelser

Særlige brugerrettigheder

De gældende bestemmelser om bl.a. visning af det kaldende A-nummer, når man ringer op, samt mulighed for blokering af indkomne opkald er i vidt omfang videreført i forslaget. Formålet med disse bestemmelser er bl.a. at sikre, at der kan foretages anonyme opkald til diverse hjælperådgivningslinjer samt blokeres for modtagelse af visse typer af opkald.

Forslaget indeholder nye krav til udbydere af offentligt tilgængelige databaser, herunder abonnentfortegnelser som f.eks. Krak eller De Gule Sider. Udbydere af sådanne abonnentfortegnelser skal herefter bl.a. indhente samtykke fra slutbrugere, der er fysiske personer, til at inkludere pågældendes persondata i abonnentfortegnelsen. Ifølge forslaget skal juridiske personer også have mulighed for at frasige sig, at data, der relaterer sig til dem, inkluderes i en abonnentfortegnelse.

Regler om unamodet kommunikation ("spam")

I forslaget lægges der endvidere op til at gøre forbuddet imod uanmodet kommunikation (spam) teknologineutralt, så forbuddet gælder alle elektroniske kommunikationsformer, der henvender sig til en eller flere identificerede eller identificerbare personer, herunder e-mail, sms, telefonopkald eller anden målrettet annoncering. Ifølge forslaget kan medlemsstaterne vælge en løsning, der giver brugerne mulighed for at gøre indsigelser mod direkte markedsføring, der sker via taleopkald, ved f.eks. at lade sig registrere på en "do-not-call"-liste. Forslaget indebærer desuden, at det kaldende telefonnummer skal vises ved ethvert markedsføringsopkald, eller at der alternativt skal anvendes et særligt præfiks, der angiver, at der er tale om et markedsføringsopkald.

Klageadgang, ansvar og sanktioner

Med henvisning til databeskyttelsesforordningens bestemmelser giver forslaget slutbrugerne mulighed for at opnå kompensation – for **materiel eller immateriel** skade – ved manglende efterlevelse af forordningen. Herudover indføres der med forslaget udførlige regler om sanktioner, der i visse tilfælde kan medføre en bøde på op til 20 mio. euro eller, hvis det drejer sig om en virksomhed, op til fire procent af den globale omsætning.

Gennemførelsesforanstaltninger og delegerede retsakter

Efter forslaget tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter. Dette kan ske med henblik på at fastsætte hvilke oplysninger, der skal fremgå samt procedurerne for tilvejebringelsen af standardiserede ikoner til notifikation af brugere om indsamling af oplysninger, der udsendes af terminaludstyr (f.eks. Wi-Fi tracking). Kommissionen bemyndiges desuden til at udstede gennemførelsesforanstaltninger, der specificerer telefonnummerpræfix, som skal identificere et markedsføringsopkald over for brugerne⁹.

Anvendelsesdato

I forslaget *var der oprindeligt lagt* op til, at forordningen får virkning fra 25. maj 2018, hvor også den generelle databeskyttelsesforordning får virkning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF art. 294 medlovgiver.

Forslaget er behandlet i LIBE-udvalget, som med et meget tæt afstemningsresultat (31 for og 25 imod) vedtog sin betænkning den 19. oktober 2017. Den 26. oktober 2017 stemte Europa-Parlamentet deres forhandlingsmandat igennem med 318 stemmer for og 280 imod.

Blandt de væsentligste elementer i Europa-Parlamentets betænkning er et forbud mod såkaldte ”cookie-walls”. En ”cookie-wall” indebærer, at en bruger ikke kan få adgang til f.eks. en hjemmeside, ***uden at give*** samtykke til, at brugerens data må anvendes af hjemmesiden. Endvidere er der i betænkningen vedtaget et forslag om, at software-indstillinger – f.eks. indstillingerne i en internet-browser – som udgangspunkt skal være indstillet, så de forhindrer brug af cookies el.lign., der ikke er teknisk nødvendige (såkaldt privacy-by-default).

5. Nærhedsprincippet

Der er tale om revision af en eksisterende retsakt og Kommissionen fokuserer således i sin vurdering af nærhedsprincippet på reglernes begrundelse i grundlæggende rettigheder og det fortsatte behov for fælles regler for at sikre et højt niveau af sikkerhed og digital tillid i EU, og derved grundlaget for det digitale indre marked.

⁹ I seneste kompromistekst af 5. december 2017 (doc 15333/17) fra det tidligere estiske formandskab, er bestemmelse herom (art. 16, stk. 7) dog foreslået slettet.

Kommissionen har anført, at respekt for kommunikation er en grundlæggende rettighed, som er anerkendt i den Europæiske Unions Charter og også reflekteret i de fleste medlemsstaters forfatninger. Med henvisning til, at indholdet af elektronisk kommunikation kan afsløre meget følsomme og personlige oplysninger om de personer, der er involveret i kommunikationen, herunder følsomme data fra terminaludstyr, fastslår Kommissionen beskyttelseshensynet bag reglerne. Kommissionen understreger behovet for fælles regler for at sikre et ensartet beskyttelsesniveau i EU, der ifølge Kommissionen også er nødvendigt for at hindre begrænsninger for grænseoverskridende strømme af data mellem medlemsstaterne. Endvidere anfører Kommissionen, at det er nødvendigt at sikre konsistens og sammenhæng mellem reglerne for databeskyttelse i elektronisk kommunikation og reglerne i databeskyttelsesforordningen.

Kommissionen anfører videre, at den teknologiske udvikling har styrket behovet for handling på EU-plan. EU's ambitioner om et digitalt indre marked er afhængig af, hvor effektivt EU nedbringer nationale siloer og barrierer. Hertil kommer, at internettet og digitale teknologier rækker ud over medlemsstaternes grænser, hvorfor Kommissionen anfører, at medlemsstaterne ikke effektivt selv kan løse problemerne i den nuværende situation. Kommissionen vurderer endelig, at det er nødvendigt at sikre ens konkurrencevilkår for alle tjenesteudbydere samt sikre en ensartet beskyttelse af slutbrugere på EU-plan.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at en manglende ensartet udformning og anvendelse af databeskyttelsesregler på tværs af medlemsstaterne skaber visse vanskeligheder navnlig for private virksomheder, der driver virksomhed i flere medlemsstater. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det bemærkes i den forbindelse, at det gældende e-databeskyttelsesdirektiv bl.a. har til formål at sikre indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger med henblik på at fjerne hindringer for udveksling af elektronisk kommunikationsdata i EU.

6. Gældende dansk ret

Forslaget berører følgende dansk lovgivning:

- Lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014 (teleloven)
- **Markedsføringsloven, jf. lov nr. 426 af 3. maj 2017**
- **Bekendtgørelse af lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 646 af 2. juni 2017**

Samt bekendtgørelser udstedt i medfør af denne lovgivning, herunder:

- Bekendtgørelse nr. 715 af 23. juni 2011 om udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Udbudsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1148 af 9. december 2011 om krav til information og samtykke ved lagring af eller adgang til oplysninger i slutbrugeres terminaludstyr (Cookiebekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 462 af 23. maj 2016 om persondatasikkerhed i forbindelse med udbud af offentlige elektroniske kommunikationstjenester
- Bekendtgørelse nr. 435 af 9. maj 2011 om nummeroplysningsdatabaser

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det følger af EUF-traktatens artikel 288, at en forordning er almenyldig, og at den binder i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat. Forordningsforslaget har efter sit indhold bl.a. til formål at opheve og erstatte det gældende e-databeskyttelsesdirektiv. Forslaget vil derfor bl.a. medføre, at regler om behandling af person- og nummeroplysningsdata, der følger af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (teleloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014 med senere ændringer, og regler fastsat i medfør heraf og reglerne om uanmodet henvendelse i markedsføringsloven, jf. **lov nr. 426 af 3. maj 2017**, efter omstændighederne vil skulle ophæves eller ændres i overensstemmelse med ordlyden af den endelige forordning.

Forordningsforslaget indeholder bestemmelser, *som indebærer, at der som udgangspunkt skal udstedes administrative bøder, for overtrædelse af forordningens regler. Enkelte bestemmelser er undtaget herfra (art. 12-14 og 17), ligesom det er op til medlemsstaterne at bestemme nationalt, om offentlige myndigheder skal kunne pålægges bøder. Lande, hvis retssystem ikke tillader bindende administrative bøder (f.eks. Danmark), pålægges – som efter den generelle databeskyttelsesforordning – at fastsætte regler, hvormed sanktioner med tilsvarende effekt og proportionalitet som disse administrative bøder, kan udstedes – f.eks. af domstolene efter indstilling fra rette tilsynsmyndighed(er).*

Endvidere har medlemsstaterne efter forslaget som hidtil mulighed for via lovgivning at indskrænke rækkevidden af de rettigheder og forpligtelser, der følger af forslagets regler om fortrolighed, behandling af elektroniske kommunikationsdata og anvendelse af cookies o.lign., hvis en sådan indskrænkning respekterer kernen i fundamentale frihedsrettigheder og er nødvendig, passende og forholdsmæssig i et demokratisk samfund af hensyn til bl.a. den nationale sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed

eller forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i straffesager.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Det er regeringens vurdering, at forslaget **ikke vil have væsentlige** statsfinansielle konsekvenser. **Udvidelsen af reglernes anvendelsesområde omfatter primært OTT-virksomheder, der allerede i dag skal overholde de generelle databeskyttelsesregler og dermed er underlagt Datatilsynets tilsyn. Da det i Danmark netop er Datatilsynet, der efter forslaget også skal være tilsynsmyndighed for e-databeskyttelsesforordningens regler, vurderes det således ikke at medføre nye væsentlige statsfinansielle byrder.**

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

En udvidelse af anvendelsesområdet for visse af forslagets bestemmelser om bl.a. fortrolighed og behandling af elektronisk kommunikationsdata til at omfatte andre elektroniske kommunikationstjenester end de traditionelle teleselskaber, vil kunne medføre nye byrder for de virksomheder, der ikke hidtil har været omfattet af sådanne regler, da de vil skulle tilpasse deres virksomhed til de nye krav, **i det omfang disse afviger fra de generelle regler om databeskyttelse, som disse virksomheder i forvejen er underlagt.**

Med Kommissionens forslag ophæves de gældende regler i e-databeskyttelsesdirektivet om, at brud på persondatasikkerheden, der sker som led i en offentlig elektronisk kommunikationstjeneste, skal indberettes til tilsynsmyndigheden under iagttagelse af særlige formkrav. Dette vurderes at være en administrativ lettelse for de omfattede virksomheder, der herefter ikke skal indberette efter to forskellige regelsæt, afhængigt af om bruddet på persondata sker i forbindelse med deres aktivitet som udbyder eller om bruddet f.eks. relaterer sig til medarbejdernes data. Med ophævelsen vil virksomhederne alene skulle indberette brud på persondata efter reglerne herom, som følger af den generelle databeskyttelsesforordning.

Kommissionens forslag indebærer, at de traditionelle teleselskaber vil få flere muligheder for – med brugerens samtykke – at anvende elektronisk kommunikationsdata, herunder data om hvor brugerne befinder sig, til at tilbyde tillægstjenester og udvikle nye forretningsmodeller.

Forslaget om regulering af cookies og lignende teknologier indebærer, at der i vidt omfang – **som hidtil** – skal gives information til brugerne og indhentes samtykke **i forbindelse med** brug af cookies og lignende. **Sam-**

tykke vil med forslaget kunne indhentes via privatlivsindstillinger i software til elektronisk kommunikation (f.eks. internet-browsere). Hvis det er muligt, vil dette potentielt gøre det lettere for f.eks. hjemmeside-ejerne, mens der så til gengæld påføres softwareudbydere forskellige forpligtelser i relation til sådanne privatlivsindstillinger.

Kommissionens forslag indebærer – i modsætning til de nuværende regler – at offentlige nummeroplysningsfortegnelser skal indhente samtykke fra både eksisterende og nye abonnenter for at inkludere deres data i fortegnelserne. Et krav om indhentelse af samtykke vurderes potentielt at kunne medføre administrative byrder for de få virksomheder, som berøres heraf. Såfremt samtykkeforpligtelsen får betydning for omfanget af data i den offentlige nummeroplysningsfortegnelse, kan dette desuden potentielt have afledte konsekvenser for de virksomheder, som anvender nummeroplysningsdata i deres forretning.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslagets udvidelse af anvendelsesområdet for visse bestemmelser om bl.a. fortrolighed og behandling af elektronisk kommunikationsdata til i et vist omfang at gælde andre elektroniske kommunikationstjenester end traditionelle teletjenester vil styrke beskyttelsen af **brugernes data**.

Hvis reglerne kan udformes på en måde, så software-indstillinger (f.eks. browserindstillinger) reelt kan anvendes af brugerne til at bestemme, hvilke cookies og lign. de vil acceptere, vil det potentielt kunne give brugerne en bedre oplevelse, når de færdes på internettet, da de vil kunne undgå at skulle forholde sig til cookie-bannere på hjemmesider i samme omfang som i dag.

Forslaget lægger desuden op til, at forbuddet mod uanmodet kommunikation også skal omfatte elektroniske henvendelser fra politiske partier og nonprofitorganisationer for at fremme partiet eller hente støtte til partiets eller organisationens formål. I Danmark anses foreninger, hvis formål udelukkende er velgørende, almennyttige, politisk eller religiøst, normalt ikke som erhvervsdrivende for så vidt angår deres indsamlings- og støtteaktiviteter. Det betyder bl.a., at sådanne foreningers indsamlinger, herunder hvervning af medlemmer, i dag ikke er omfattet af forbuddet mod uanmodet henvendelse, jf. markedsføringslovens § 10.

8. Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring i Specialudvalget for vækst og konkurrenceevne med frist for bemærkninger den 23. januar 2017. Der er indkommet hørings svar med indholdsmæssige bemærkninger fra Forbrugerrådet Tænk, Danske Medier, Dansk Industri (DI digital),

Dansk Erhverv, Teleindustrien, KL, Kreativitet & Kommunikation (KREAKOM) og 3 (Hi3G Denmark). De indkomne bemærkninger sammenfattes nedenfor.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at man generelt er tilfreds med, at reglerne er under revision, men forslaget bør forbedres på vigtige områder. Ifølge Forbrugerrådet Tænk er det skuffende, at forslaget ikke indeholder krav om privatlivsbeskyttelse som standard, hvorfor det i praksis kan blive op til den enkelte forbruger proaktivt at bremse sporing. Forbrugerrådet Tænk finder det positivt, at anvendelsesområdet er udvidet til OTT-tjenester, og at informationsforpligtelsen fokuseres til de tjenester, der anvender sporingsteknologier i markedsføringsøjemed. Det er ligeledes positivt, at kravet om forudgående samtykke til sporing af brugernes adfærd oprettholdes, men det er dog uklart, om forslaget er i overensstemmelse med persondataforordningen på en række punkter. Endelig finder Forbrugerrådet Tænk det positivt, at bestemmelserne om sporing er blevet udvidet således, at det ikke er begrænset til cookies eller teknologier, der kræver adgang til oplysninger i en slutbrugers enhed.

Danske Medier støtter en udvidelse af reglerne til også at omfatte OTT-tjenester, men er bekymret for andre dele af forslaget. Ifølge Danske Medier vil forslagets samtykkekrav fjerne en vigtig del af digitale medier og tjenesters indtægtsgrundlag. Der bør i stedet være et princip om, at de, der indsamler og anvender data, skal gøre dette ansvarligt. Danske Medier foreslår endvidere at lempe reguleringen, således at samtykkekravet erstattes af en oplysningspligt for den dataansvarlige ved behandling af data, der ikke er persondata. Danske Medier finder det i øvrigt grundlæggende forkert, at en forordning, hvis formål er at sikre fortrolighed i kommunikation, også søger at regulere forhold omkring markedsføring. Danske Medier anfører i den forbindelse, at forslaget forventes at betyde enorme etablerings- og driftsomkostninger til håndtering af millioner af samtykker og medføre en nedgang i mængden og kvaliteten af data, og herved vil det få en skadelig effekt på private medier fremadrettet. I relation til regulering af opsøgende telefonsalg, støtter Danske Medier, at forslaget bevarer medlemslandenes mulighed for at vælge, at det fortsat skal være tilladt med opsøgende salg betinget af borgernes mulighed for at fravælge sådanne opkald lig den danske Robinsonliste. Danske Medier støtter endvidere, at forslaget åbner for at tillade samtykke via browserindstillinger, men stiller sig undrende over for, at der skal indhentes samtykke fra alle privatpersoner, der pt. er opført i telefonbøger og andre offentligt tilgængelige databaser og peger desuden på, at det bør overvejes, om virksomheders mulighed for at blive slettet er foreneligt med et generelt samfundsønske om at sikre transparens om virksomhedsforhold.

Dansk Industri (DI digital) støtter op om Kommissionens mål om at sikre privatlivets fred i forbindelse med elektronisk kommunikation, men ser i det store hele ikke behov for at fastholde særregler i lyset af opdateringen af de generelle regler i persondatabeskyttelsesforordningen. I lyset af, at Kommissionen nu er kommet med et forslag, hilser DI digital muligheden for samtykke via browser-indstillinger på cookie-området velkommen, men finder det uhensigtsmæssigt med kravet om påmindelser om muligheden for tilbagetrækning af samtykke/ændring af browser-indstillinger hvert halve år. Det vil forvirre brugerne og medføre en unødigt byrde for virksomhederne. For så vidt angår uanmodet kommunikation (spam) understreges vigtigheden af at sikre klarhed om og præcisering af reglerne om markedsføring på digitale platforme f.eks. i forhold til definitionen af ”direkte markedsføring”, som ikke er elektronisk post. Det bør sikres, at direkte markedsføring ikke omfatter banner-reklamer og pop-up reklamer. DI digital anfører endvidere nødvendigheden af en præcisering af underretningspligten i relation til slutbrugere i forbindelse med sikkerhedsbrud, der ifølge organisationen skal begrænses til højrisiko tilfælde. Endelig anfører DI digital om det foreslåede bødeniveau, at de finder det ikke-proportionalt, navnlig med henvisning til, at virksomhederne allerede er underlagt et højt bødeniveau under de generelle regler.

3 (Hi3G Denmark) tilslutter sig høringsvaret fra DI digital.

Dansk Erhverv (DE) sætter indledningsvis spørgsmålstegn ved behovet for særregler for elektronisk kommunikation i lyset af vedtagelsen af den generelle persondatabeskyttelsesforordning. DE's specifikke bemærkninger skal ses i dette lys. DE støtter valg af retsakt og forslaget om tættere samarbejde mellem de håndhævende myndigheder, herunder forslaget om at lægge de nationale tilsyn over til medlemsstaternes datatilsynsmyndigheder. Omvendt udtrykker DE skepsis i forhold til udvidelsen af retsaktens anvendelsesområde til også at gælde OTT-tjenester, idet de påpeger, at sigtet om at sikre lige konkurrencevilkår snarere opnås ved deregulering og tillid til, at de generelle regler vil sikre tilstrækkelig beskyttelse af brugerne. For så vidt angår cookies, hilser DE Kommissionens forslag om samtykke via browserindstillinger velkomment, men påpeger i øvrigt at forslaget kan have en negativ effekt i forhold til virksomheders muligheder for at tilpasse deres hjemmesider til brugernes præferencer eller gemme oplysninger fra tidligere besøg. DE efterlyser, at der indføres yderligere undtagelsesmuligheder. DE fremhæver endvidere forslagets bestemmelser om undtagelser til meddelelshemmeligheden, bl.a. begrundet i rigets sikkerhed, kombineret med udvidelsen af anvendelsesområdet til OTT-tjenester som problematisk, idet det kan kompromittere sikkerheden i forhold til i dag, hvor OTT-tjenester almindeligvis har en høj grad af kryptering, som de forventeligt vil slække på, hvis forslaget gennemføres, som det ser ud nu. De foreslåede ændringer til reglerne om

uanmodet kommunikation (spam) hilser DE velkomment, men ønsker mere klarhed om og præcisering af reglerne på en række punkter. Endvidere ønsker DE, at forslaget ændres, således at det fremadrettet vil være muligt at kontakte kunder med tilbud om alle virksomhedens varer, fremfor alene tilsvarende produkter, som det gælder i dag. DE finder det unødvendigt at kræve samtykke i forhold til registrering i telefonbøger vejvisere mm., idet de ønsker at fastholde status quo, hvor man kan afmelde sig. Afslutningsvist påpeger DE, at sanktionsniveauet som det foreslås i tråd med de generelle regler ikke er proportionale.

Kommunernes Landsforening (KL) ønsker en afklaring af udbyderbegrebet særligt i forhold til offentlige myndigheder og en præcisering heraf i forordningen. KL har yderligere ønsker til krav om browserindstillinger af hensyn til brugernes kontrol og adgang til offentlige hjemmesider og selvbetjeningsløsninger.

Teleindustrien (TI) anfører indledningsvis, at et højt beskyttelsesniveau på området allerede er indfriet med de generelle regler i persondataskyddelsesforordningen, og at det foreslåede regelsæt derfor er overflødig. I det omfang Kommissionens forslag opretholdes, støtter TI udvidelsen til OTT-tjenester for således at sikre samme konkurrencevilkår, som gælder de traditionelle teleselskaber på markedet. TI støtter opdateringen af cookie-reglerne. For så vidt angår reglerne om uanmodet kommunikation (spam), anfører TI særligt et behov for præcisering af reglerne på visse punkter. Endeligt støtter TI en forenkling af administrationen af reglerne, herunder en reducere af antallet af ressortansvarlige myndigheder på databeskyttelsesområdet, men udtrykker behov for en nærmere præcisering af tilsynsmyndighedens rolle.

Kreativitet & Kommunikation (KREAKOM) anfører indledningsvis, at Kommissionens forslag vil medføre markante negative ændringer for reklame- og mediebranchen, der i høj grad baserer deres virksomhed på datadrevne forretningsmodeller. KREAKOM finder Kommissionens forslag ikke-proportionalt og understreger behovet for at sikre en rimelig balance mellem på den ene side beskyttelse af forbrugerne og på den anden side muligheden for at udvikle og drage fordel af digitaliseringen. KREAKOM understreger behovet for harmonisering af reglerne og er således positive over for at erstatte det gældende direktiv med en forordning, men er kritisk over for indholdet i forslaget, der ifølge organisationen vil medføre betydelig konkurrenceforvridning grundet akkumulering af data hos store, globale virksomheder. I forhold til "cookie-reglen" havde man gerne set en lempelse af samtykkekravet til et krav om information og let adgang til at fravælge cookies. Kommissionens forslag om samtykke via browserløsninger er en yderligere gene for brugeren snarere end en lettelse. KREAKOM anfører videre, at reglerne medfører en (ikke pro-

portional) begrænsning af brugen af data, og man opfordrer til, at forslaget genovervejes bl.a. i lyset af reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning. For så vidt angår reglen om uanmodet kommunikation (spam), ønsker organisationen en mere snæver definition af ”direkte markedsføring”, idet definitionen, som den er i forslaget, vil medføre udfordringer særligt i forbindelse med indhentelse af samtykke til reklamer på online platforme.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådets arbejdsgruppe har *forhandlet forslaget siden februar 2017*. Det *bulgarske* formandskab har sat sagen på dagsordenen for Tele-rådsmødet i *juni* til *generel indstilling*.

Forslaget har fået en overvejende positiv modtagelse i Rådet. Kommissionens forslag om at udvide reglerne til også at omfatte OTT-tjenester støttes umiddelbart bredt. Flere lande har dog understreget et generelt behov for at tilpasse reglerne til den generelle databeskyttelsesforordning for at sikre juridisk klarhed og praktisk fleksibilitet. *Nogle lande har i den forbindelse peget på, at man bør overveje om regulering af behandling af elektronisk kommunikationsdata i større omfang kan ske gennem reglerne i den generelle databeskyttelsesforordning frem for gennem særregler.*

Som det fremgår af det estiske formandskabs fremskridtsrapport fra december 2017, er der fortsat behov for yderligere overvejelser og drøftelser af mange af forslagets centrale bestemmelser. Drøftelserne i Rådet viser, at der stadig er generel mangel på klarhed over det fulde anvendelsesområde og konsekvenserne af forslaget både for brugerbeskyttelsen og virksomhedernes muligheder for fortsat at udnytte og videreudvikle ny teknologi.

Opretholdelsen af regler om beskyttelse af terminaludstyr (”cookie-reglen”) støttes af størstedelen af medlemsstaterne. *Som det foreliggende forslag er udformet, herunder kravene til hvordan samtykke til cookies o.lign. kan gives, er det dog uklart, om forslaget til ændring af cookiereglerne reelt vil føre til en forbedret brugeroplevelse og -beskyttelse, hvorfor flere medlemsstater har stillet spørgsmålstejn ved den praktiske efterlevelse og håndhævelsen af samtykkekravene.*

En væsentlig bekymring fra flere medlemsstater vedrører stadig såkaldt ”samtykketræthed” (”consent-fatigue”), hvor brugerne i praksis, bl.a. grundet mængden af anmodninger om samtykke, blot klikker ”ja” uden reelt at vide, hvad de giver samtykke til. Der er af mange lande fremsat forslag til yderligere undtagelser fra samtykkekravet

for behandling, der ikke eller i ubetydelig grad udgør en trussel for fortrolighed og privatliv.

Det følger desuden af forhandlingssituationen, at forordningen ikke vil kunne finde anvendelse fra den 25. maj 2018, hvor også den generelle databeskyttelsesforordning får virkning, således som der er lagt op til i det oprindelige forslag. Det er på nuværende tidspunkt uklart, hvornår forordningen i stedet får virkning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen mener, at det digitale indre marked generelt bør kendetegnes ved åbenhed over for digital innovation og konkurrence, hvorved der bør være fokus på at sikre lave adgangsbarrierer for nye digitale virksomheder samt på at undgå protektionistiske tiltag.

Regeringen støtter overordnet Kommissionens formål med en revision af det gældende regelsæt i e-databeskyttelsesdirektivet med henblik på en opdatering i forhold til den hastige teknologiske og markedsmæssige udvikling samt den digitale transformation.

Regeringen *finder det vigtigt*, at reglerne *i forslaget* tilrettes de retlige rammer i den generelle databeskyttelsesforordning, herunder at det sikres, at reglerne ikke overlapper, hvor beskyttelsen skønnes tilstrækkelig ved de generelle regler. *Det skal sikres, at det er muligt på en overskuelig måde at navigere i det samlede regelsæt – den generelle databeskyttelsesforordning og e-databeskyttelsesforordningen.*

Regeringen vil arbejde for afbureaukratisering i forhold til de gældende regler, *så* der skabes stabile, transparente og fremtidssikrede rammebestemmelser, der *fungerer* for brugere og virksomheder i en virkelighed præget af hastig teknologisk og markedsmæssig udvikling. Som eksempel kan nævnes de centrale samtykkebestemmelser, hvor det er vigtigt at sikre, at *de* fungerer i praksis i den digitale verden, så de sikrer reel beskyttelse og ikke bliver unødigt forstyrrende for leveringen og *brugen* af en elektronisk tjeneste.

Regeringen finder det således *centralt* at sikre en balanceret tilgang til reglerne, der både tilgodeser privatlivsbeskyttelse og den digitale tillid, uden samtidig at begrænse mulighederne for innovation og udnyttelse af nye teknologier til fortsat digital vækst. Det bør tilstræbes, at unødige byrder undgås, og at principperne for bedre regulering anvendes. *Regeringen mener derfor, at regulering af behandling af elektronisk kommunikationsdata i større omfang bør ske gennem den generelle databeskyttelsesforordning. Dermed bør f.eks. sikring af lige konkurrencevil-*

kår for de forskellige aktører på markedet så vidt muligt ske gennem deregulering af særregler frem for en udvidelse af disses anvendelsesområde. Det sikrer brugerne samme beskyttelsesniveau, som følger af den generelle databeskyttelsesforordning. Alternativt vil regeringen arbejde for, at der indføres flere muligheder for at behandle data på området for elektronisk kommunikation i overensstemmelse med den beskyttelse af brugerne, der følger af den generelle databeskyttelsesforordning.

For så vidt angår uanmodet kommunikation (spam) finder regeringen det positivt, at reglerne finder anvendelse, uanset hvilken form for elektronisk kommunikation, der anvendes. *Det er dog vigtigt for regeringen, at nationale ordninger i forhold til uanmodet kommunikation kan opretholdes.*

For så vidt angår Kommissionens forslag om, at tilsynet med forordningen skal varetages af den eller de myndigheder, der fører tilsyn med databeskyttelsesforordningen, arbejder regeringen for, at det bør være overladt til den enkelte medlemsstat at beslutte, hvilken eller hvilke kompetente myndighed(er), der skal være ansvarlig for tilsynet.

Regeringen støtter, at forbrugerne let bør kunne sikre, at deres persondata i form af nummeroplysningsdata ikke gøres offentligt tilgængelige. Regeringen vurderer dog, at forbrugerne allerede i dag med den nuværende danske nummeroplysningsordning har den beskyttelse. Regeringen mener derfor, at forslaget – som de nuværende EU-regler – bør bibeholde medlemsstaternes valgfrihed i forhold til at indføre en samtykkeordning, eller på anden vis sikre forbrugerne mulighed for, at deres persondata ikke gøres offentligt tilgængeligt. Dvs., at forslaget stadig bør give mulighed for at opretholde den nuværende danske ordning, hvor abonnenter automatisk indgår i fortegnelserne, men hvor abonnenterne let og omkostningseffektivt kan tage stilling til, hvorvidt deres data skal indgå, og ligeledes har mulighed for at få dem slettet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg på mødet den **1. december** 2017 til orientering.

Grund- og nærhedsnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. februar 2017, og *forslaget har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. juni 2017 til orientering.*

Rådskonklusioner om en europæisk industripolitik

1. Resumé

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner for en fremtidig strategi for EU's industripolitik, der ventes drøftet med henblik på vedtagelse på rådsmødet. Derudover ventes en generel drøftelse af hovedelementerne i rådskonklusionerne.

Hverken meddelelsen eller rådskonklusionerne har i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Rådet (konkurrenceevne) og Det Europæiske Råd opfordrede i deres konklusioner fra hhv. maj og juni 2017 Kommissionen til at levere en holistisk erhvervspolitisk strategi, der skulle sætte mellem- og langsigtede mål for EU's industri. Europa-Parlamentet vedtog i juni 2017 en resolution om erhvervspolitik med en lignende opfordring til Europa-Kommissionen.

På baggrund af disse opfordringer leverede Kommissionen i september 2017 meddelelsen "En fornyet industripolitisk strategi for Europa". Denne meddelelse gav et overblik over de initiativer, som EU allerede havde iværksat eller havde planer om at iværksætte i det kommende år, og som tilsammen skal bidrage til at forbedre den europæiske industris konkurrenceevne. Blandt nye initiativer kan især fremhæves nedsættelsen af et "High Level Industrial Roundtable", der skal rådgive Kommissionen.

I Rådets (konkurrenceevne) konklusioner fra november 2017 blev denne strategi anerkendt som et første skridt, men Rådet opfordrede samtidig Kommissionen til at lave en holistisk og ambitiøs strategi, der leder frem mod 2030.

Det er det bulgarske formandskabs hensigt at skabe momentum bag dette ønske ved på rådsmødet (konkurrenceevne) den 12. marts 2018 at vedtage rådskonklusioner, og derved tilskynde den kommende Kommission til at udarbejde en ny erhvervspolitisk strategi.

3. Formål og indhold

For at skabe momentum bag Rådets ønske om, at den kommende Kommission skal udarbejde en langsigtet og holistisk erhvervspolitisk strategi, har formandskabet udarbejdet udkastet til rådskonklusioner.

I udkastet til rådskonklusioner opfordres Kommissionen til at påbegynde forberedelse til arbejdet med en ny erhvervspolitisk strategi, inklusiv en fælles plan for hvordan man kan koordinere initiativer taget på regionalt, nationalt og EU-niveau. Derudover gentages opfordringen fra tidligere konklusioner om at tænke konkurrenceevne ind i alle politikområder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet, eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Det bulgarske formandskabs første udkast til rådskonklusioner om en ny strategi for EU's industri har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 19. januar 2018. Der er modtaget høringsvar fra Dansk Industri, Danske Rederier og Dansk Erhverv. De indkomne bemærkninger sammenfattes nedenfor.

Dansk Industri (DI) finder det tilfredsstillende, at Rådets konklusioner flugter med de overordnede linjer i Europa-Kommissionens meddelelse om ny industripolitisk strategi for EU, som DI støtter. DI noterer med tilfredshed, at rådskonklusionerne ikke lægger op til særlige tiltag inden

for specifikke sektorer, men fokuserer på horisontale tiltag. DI finder det positivt, at rådskonklusionernes fokuserer på innovation og forskning og mener disse områder også bør prioriteres i de kommende forhandlinger om EU's flerårige budget.

DI fremhæver, at en fortsat styrkelse af det indre marked er helt centralt. Det gælder både i forhold til at få det eksisterende indre marked til at fungere bedre for virksomhederne i praksis, og i forhold til ambitionen om at skabe et reelt fungerende marked på områder som services og energi. Der er også behov for at fjerne de mange barrierer for et reelt fungerende digitalt indre marked, ligesom det vil være hensigtsmæssigt at gentænke hele funktionen af det indre marked i lyset af digitaliseringen.

DI fremhæver også EU's handelspolitik, som et centralt værktøj, der kan skabe vækst og industriarbejdspladser i Europa. DI anbefaler, at EU's handelspolitik fortsat bør tage afsæt i principperne om åben og reguleret frihandel med henblik på at understøtte de globale værdikæder, som virksomhedernes produktion indgår i.

DI forholder sig umiddelbart positivt til Rådets opfordring til at iværksætte en mere systematisk overvågning af regulatoriske omkostninger og øget koordinering af indsatser til at reducere disse. For DI er den konkrete udformning af målsætninger og indikatorer imidlertid helt afgørende, herunder ikke mindst om et sådant system vil blive brugt til at fremme konkurrenceevnen i EU's øvrige politikker frem for at pleje nationale særinteresser.

Endeligt fremhæver DI, at en sammenhængende industripolitisk strategi for EU også bør have fokus på, hvad medlemslande nationalt kan gøre for at forbedre virksomhedernes rammevilkår. Fastholdelse af reformdagsordenen i EU, herunder i forhold til det Europæiske Semester samt implementering af EU-Kommissionens landespecifikke anbefalinger, er i den sammenhæng altgørende.

Danske Rederier støtter overordnet retningen på rådskonklusionerne vedrørende industripolitik, og bakker i særlig grad op om Rådets positive tilgang til frihandel, som gerne ses udmøntet i arbejdet med nye handelsaftaler.

Danske Rederier fremhæver, at en langsigtet industristrategi for EU bør benchmarke EU op mod de mest konkurrencedygtige lande uden for EU – eventuelt med forbillede i den danske model for nabolæk i regi af Implementeringsrådet. På søfartsområdet er en benchmarking med f.eks. Singapur helt oplagt. Danske Rederier støtter, at konkurrenceevne tænkes ind i alle policy-områder, så længe det ikke fører til, at allerede godkendte ord-

ninger for EU-industrier skal ændres til skade for konkurrenceevnen som følge af krav om mainstreaming og harmonisering på tværs af EU-lande.

Dansk Erhverv (DE) bemærker, at rådskonklusionerne fremhæver reciprocitet, og mener at det lægger op til en meget kontroversiel diskussion af forslagene 1) gensidighed i markedsåbning ift. offentlige udbud (International Procurement Instrument – IPI) og 2) adgangen for investeringer fra tredjelande, hvor Kommissionen har foreslået at netop reciprocitet ikke skulle indgå som en parameter. DE mener, at man bør undgå at rådskonklusionerne kan tolkes som en opbakning til IPI-forslaget og/eller en udvidelse af investeringsscreeningsforslaget, og ønsker derfor, at ordet reciprocitet fjernes. DE finder det positivt, at der lægges vægt på, at gode resultater kun kan opnås i partnerskab og med henblik på nye og progressive forretnings- og produktionsmodeller.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Udkastet til rådskonklusioner har været drøftet i rådets arbejdsgruppe for konkurrenceevne og vækst.

Der er generelt opbakning blandt medlemsstaterne til rådskonklusionernes overordnede formål om at sikre det rette erhvervsklima for europæisk industri. En gruppe lande har arbejdet for, at konklusionerne skulle afspejle en mere sektorspecifik tilgang, der særligt tilgodeser de energiintensive industrier. En mindre gruppe har derimod efterspurgt en mere horisontal tilgang, der i stedet tilgodeser den brede, europæiske industri.

10. Regeringens generelle holdning

Den danske regering støtter overordnet Rådets udkast til konklusioner om en fornyet strategi for europæisk erhvervspolitik.

Regeringen arbejder for, at der generelt skabes gode rammevilkår for alle virksomheder og ikke fokuseres på enkelte sektorer.

Samtidig er det vigtigt for regeringen, at rådskonklusionerne reflekterer betydningen af digitalisering og bedre regulering for at sikre gode rammer for den europæiske industri. Regeringen arbejder desuden for, at potentialet i omstillingen til en cirkulær økonomi for europæisk industri, understreges i konklusionerne.

Regeringen mener desuden, at der kun bør indføres måltal for industriens bidrag til økonomien i det omfang, at det kan godtgøres, at det er muligt

at udarbejde meningsfulde indikatorer og det ikke kolliderer med andre fællesskabsmålsætninger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

25-året for det indre marked: Vejen frem

1. Resumé

Kommissionen forventes på rådsmødet (konkurrenceevne) den 12. marts at markere 25-året for det indre marked med en status for realiseringen af det indre marked samt en drøftelse af de fremadrettede perspektiver.

Medlemsstaterne forventes at takke Kommissionen for arbejdet med indre markedsstrategien samt at opfordre til fortsat fokus på, hvordan det indre marked kan styrkes.

Regeringen støtter varmt op om det indre marked, som har været en stor gevinst for Danmark og dansk økonomi. Regeringen støtter endvidere Kommissionens ambition om et fortsat styrket indre marked.

2. Baggrund

I anledningen af at det indre marked fylder 25 år i 2018, forventes Kommissionen på rådsmødet (konkurrenceevne) den 12. marts 2018 at give en præsentation af de vigtigste resultater af det indre marked.

Formålet med det indre marked, der trådte i kraft 1. januar 1993, er at skabe et europæisk hjemmemarked uden grænser med fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og arbejdskraft. Det indre marked har til hensigt at tilbyde forbrugere og borgere inden for det indre marked et bredere udvalg af varer og tjenester, en højere kvalitet, billigere priser og lettere adgang for at bevæge sig over EU's grænser. Derudover har det indre marked til hensigt at tilbyde flere økonomiske muligheder for europæiske virksomheder via stordriftsfordele, stærkere konkurrence og lavere transaktionsomkostninger.

3. Formål og indhold

Kommissionens præsentation forventes at fokusere på, at det indre marked er en af hjørnestenene i EU-samarbejdet, som kommer alle medlemsstater til gode i form af betydelige økonomiske gevinster gennem øget handel på tværs af grænserne.

Det forventes derudover, at Kommissionen vil henvise til indre markedsstrategien fra 2015, der satte rammen for den nuværende Kommissions arbejde for at styrke det indre marked. Kommissionen forventes i den sammenhæng at henvise til, at implementeringen af strategien var et hovedelement i Kommissionens arbejdsprogram for 2017, hvor Kommissionen lancerede en service-, en håndhævelses- og en varepakke. Kommissi-

onen må formodes kort at give et statusoverblik over udmøntningen af strategien.

Endelig forventes Kommissionen at informere om vigtigheden af fortsat at sikre opbakning til det indre marked, samt opfordre til fortsat at støtte op om initiativer, der søger at styrke og realisere det indre markedes potentiale.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Formanden for Europa-Parlamentets udvalg for det indre marked og forbrugerbeskyttelse, Anneleen Van Bossuyt (ECR), markerede sammen med kommissæren for det indre marked, Elżbieta Bienkowska, 25-året for det indre marked den 16. januar 2018, hvori de på en fælles pressekonference understregede betydningen af det indre marked for EU's økonomier og borgere.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at medlemsstaterne generelt vil understrege betydningen af det indre marked for både deres økonomi og de europæiske borgere. Derudover forventes medlemsstaterne at takke Kommissionen for dens arbejde med indre markedsstrategien samt muligvis opfordre til fortsat at søge at styrke det indre marked.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter varmt op om det indre marked, som har været en stor gevinst for Danmark og dansk økonomi. En analyse udarbejdet for Erhvervsministeriet¹⁰ i 2017 viser, at værdiskabelsen målt ved bruttonationalproduktet (BNP) er godt 5 pct. højere i dag, end hvis Danmark ikke var en del af det indre marked. Det svarer til, at BNP i 2016 var næsten 100 mia. kr. større, end det ellers ville have været.

Regeringen støtter endvidere Kommissionens ambition om et styrket indre marked. Regeringen har i den forbindelse støttet Kommissionens indre markedsstrategi som en overordnet ramme for arbejdet med at styrke og videreudvikle det indre marked.

Regeringen har støttet flere initiativer under strategien og vil fremadrettet arbejde for at styrke det indre marked blandt andet gennem et fornyet fokus på implementering og en mere systematisk håndhævelse af reglerne i det indre marked, så virksomhederne arbejder under lige konkurrencevilkår på EU's markeder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

¹⁰ Højbjerg Brauer Schultz, 2017, Det indre markeds økonomiske betydning for Danmark

Konkurrenceevnetjek: Reguleringen af det indre marked for tjenesteydelsers indflydelse på industrien

1. Resumé

Det forventes at Rådet (konkurrenceevne) vil drøfte det såkaldte konkurrenceevnetjek.

Konkurrenceevnetjekket ventes at fokusere på, hvordan den nuværende EU-regulering af det indre marked for tjenesteydelse påvirker industriens konkurrenceevne.

Formålet med konkurrenceevnetjekket er dels at skabe en mere åben og spontan debat i rådet og dels at give rådsmøderne et mere horisontalt tværgående præg.

2. Baggrund

Det nuværende bulgarske formandskab har sat det såkaldte konkurrenceevnetjek på rådsmødet (konkurrenceevne) den 12. marts 2018.

Konkurrenceevnetjekket indebærer for det første, at Rådet – på baggrund af en præsentation fra Kommissionen – drøfter den generelle økonomiske udvikling i EU og konkurrenceevnen. Derudover kan ministrene diskutere konkrete sager på tværs af alle politikområder, der ventes at have væsentlige konsekvenser for EU's konkurrenceevne.

Debatforummet blev indført ved rådsmødet (konkurrenceevne) den 1. oktober 2015 og er generelt blevet godt modtaget af medlemsstaterne.

Det ventes, at konkurrenceevnetjekket på rådsmødet den 12. marts vil omhandle, hvordan EU-reglerne for det indre marked for tjenesteydelse påvirker industrien.

Baggrunden for denne drøftelse er, at tjenesteydelse i højere grad end tidligere spiller en rolle for industriens konkurrenceevne. Barrierer på det indre marked for tjenesteydelse spiller derfor en stor rolle for produktiviteten og konkurrenceevnen i den europæiske industri. Den væsentligste udfordring er, at implementeringen af servicedirektivet fra 2006 har været mangelfuld. EU-landenes manglende implementering af servicedirektivet betyder, at virksomhederne møder nationale særkrav, der gør, at de bliver nødt til at justere deres udbud af tjenesteydelse.

3. Formål og indhold

Formålet med konkurrenceevnetjekket er dels at skabe en mere åben og spontan debat i Rådet (konkurrenceevne) og dels at give Rådet et mere tværgående indblik i de problemstillinger og sager, der har væsentlig betydning for konkurrenceevnen i EU.

Kommissionen er ved at lave en analyse af omkostningerne ved forskellige typer af barrierer på det indre marked for tjenesteydelser, som ventes præsenteret. Der ventes ikke at være skriftlige diskussionsoplæg forud for drøftelsen. Ministrene forventes derfor at reagere på præsentationerne med korte, spontane indlæg.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Konkurrenceevnetjekket har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Konkurrenceevnetjekket har ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Konkurrenceevnetjekket har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet, eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen skal ikke sendes i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt har de øvrige lande været positive over for konkurrenceevnetjekket som debatform.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig i, at Rådet (konkurrenceevne) bør spille en vigtig rolle i forhold til at fremme EU's indre marked og i forhold til at forbedre konkurrenceevnen generelt.

Regeringen støtter en mere åben og spontan drøftelse af den generelle økonomiske udvikling i EU og konkurrenceevnen på tværs af alle politikområder under hensyntagen til arbejdsfordelingen i Rådet.

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens fokus på at skabe klarhed om omkostningerne ved barrierer ift. udveksling af tjenesteydelser samt hvilke fordele der kan være ved at fjerne dem, da det er vigtigt, at reformer af markedet træffes på et oplyst grundlag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Konkurrenceevnetjekket blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. november 2017 forud for rådsmødet den 30. november 2017.